

Lessons from Rav Kook for a Time of Anger

Tisha B'Av, 5780

Translations by Yehudah Mirsky

I. THE ROOTS AND PLACE OF ANGER IN A FUNDAMENTALLY GOOD WORLD

שמונה קבצים, א: שמו, אורות הקודש ח"ג ע' שיז (נכתב בערך 1910)

הקדושה העליונה היא מלאה אהבה, חסד וסבלנות, מרוב יפעת שלמותה. השנאה, הדין והקפדנות, הנם תוצאות של שכחת ד', ודעיכת אור הקודש.

Supreme holiness if full of love, compassion and empathic acceptance, from the abundant splendor of its sheer completeness. Hatred, judgement, severity, are consequences of forgetting God, and the dying of the light of the Holy.

1913 הרב קוק, שמונה קבצים ג:קלד, אורות הקודש חלק ג ע' רמד (נכתב בערך

את הכעס צריכים אנחנו לשנא בכל עומק הוייתנו. בכעס גדול, אבל מתון ומיושב, אנחנו צריכים לשנא את הכעס הרתחני, המערבב את הדעת, ופוסל את כל היתרונות הגדולים של האדם, היחידי והציבורי. כשרואים אנו איזו כתה או מפלגה מדברת תמיד את דבריה בכעס, הרי לנו סימן, שאין לה דעת, שאין לה תוכן במה למלא את הריקניות שבה, והיא כועסת על עצמה באמת, אלא שהאיגואיזם בא ומכריח אותה להטיל את הארס של כעסה על אחרים. החכמים העליונים, שבאו עד מרום הצדק והחסד, מלאי רצון הם תמיד, וחסד ואמת מעטר אותם כל היום.

We must hate anger with all the depth of our being, with great anger, but moderate, and settled, we must hate the spiritual anger, that jumbles the mind, and invalidates all the advantages of being human, individual and collective. When we see any group always expressing itself in anger, it's a sign that it has no understanding, no content with which to fill its emptiness, that in truth it's angry with itself, but that egoism (sic) comes and forces it to deposit the venom of its anger on others. The higher sages, who have reached the height of justice and kindness, are full of will, and kindness and truth garland them all the day

קובץ ח:קח, אורות הקודש ח"ג, ע' רלד (נכצב בערך 1918)

הסיגים, שמתקבצים בנפש האדם פנימה, ומתפרצים בתור מדות רעות, ערמומיות, תאות שפלות, כעסים ומשטמות, הם גילויים מהסיגים הכלליים שבעולם. וכל ריכוך שהסיגים מתרככים בלב האדם ובעומק נשמתו, על ידי הטבת המדות, וביותר על ידי אור תורה והעלאת תפלה, הגבה למעלה באור הקודש, מתרככים הסיגים הכלליים, והדינים מתמתקים.

The dregs that gather inside one's self, and burst in the form of bad traits, cunning, base lusts, angers and animosities, are instances of the dregs at large in the world. And

every softening that softens the dregs in one and the depth of his soul, by bettering traits, and even more by the light of Torah and elevation of prayer, rising up in the light of the Holy, soften the dregs at large, and the (cosmic - ym) forces of severe judgment are made sweet.

קובץ ח:רנא, אורות הקודש ע' רמג (נכתב בערך 1918)

סוד הכעס בא מצד חסרון היצירה הרוחנית. קיבוץ כחות רוחניים, העומדים לצאת אל הפועל בציור ובתפארת מובלט, דוחקים את הנשמה ומצעררים אותה בקצפון פנימי. כל מלחמות גויים, וכל רצח ושוד שבבני אדם, עד כל רוגז שבבעלי חיים, מארס הנחש עד עקיצת קטן שברמשים, בכונה של היזק, בא מצד הכעס הכללי, האצור בעולם, שמצד עצור כח היצירה. וכל מה שהיצירה הרוחנית מתרחבת, כל מה שהפלגים של הדעה הרחבה מסתעפים בעוז מרוצתם, כל מה שהתורה תתגדל ותתאדר, השלום מתרבה בעולם, אז יחזק במעוזי יעשה שלום לי, שלום יעשה לי¹.

The inner meaning of anger derives from the absence of spiritual creativity. The assemblage of spiritual forces, waiting to realize themselves in distinct form and beauty, press the soul and wound her with inner agitation. All the wars of the nations, all the murder and robbery among men, down to the fury of animals, from the snake's viper to the bite of the tiniest insect, meant to wound, comes from the anger at large, pent up in the world, from pent up creative energy. And the more spiritual creativity expands, the more the pools of expansive mindfulness branch out in their vigorous strength, the more the Torah expands in majesty, peace is multiplied in the world, *if he holds fast to My refuge he will be at peace with Me, he will make peace with me.* (Isa. 27:5)

II. HOW TO THINK ABOUT DISAGREEMENTS IN TORAH, POLITICS AND SOCIETY

עין אי"ה (על אגדות חז"ל בעין יעקב), מסכת ברכות, כרך ב', עע' 397-398, ט:שסא (מהד' הרב יעקב פילבר) [נכתב בסביבות 1902] נדפס גם בסידור עולת ראה (מהד' הרצי"ה קוק), ח"א עע' של-שלא, עם שינויים"
אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר (ישעיה נד:יג) וכל בניך למודי ד' ורב שלום בניך, אל תקרי בניך אלא בוניך. (ברכות סד.)
יש טועים שחושבים שהשלום העולמי לא יבנה כ"א ע"י צביון אחד בדיעות ותכונות. א"כ כשרואים ת"ח חוקרים בחכמה וע"י המחקר מתרבים הצדדים והשיטות, חושבים שבזה הם גורמים למחלוקת והפך השלום. ובאמת אינו כן, כי השלום האמיתי א"א שיבא לעולם כ"א דוקא ע"י תואר של ריבוי השלום. הריבוי של השלום הוא שיתראו כל הצדדים וכל השיטות שיש בחכמה, ויתבררו איך כולם יש להם מקום כל דבר לפי ערכו מקומו וענינו. ואדרבא, הענינים הנראים כמיותרים או כסותרים, כשמתגלה החכמה האמיתית לכל צדדיה יראו שרק ע"י קיבוץ כל החלקים וכל הפרטים, וכל הדיעות הנראות שונות וכל המקצועות החלוקות, דוקא על ידם יראה אור האמת והצדק, ודעת ד' ויראתו ואהבתו, ואור תורת אמת...היא השלום של התאחדות כל ההפכים. אבל צריך שימצאו הפכים כדי שיהי' מי שיעבוד ומה שיתאחדו...ע"כ שלום הוא שמו של הקב"ה שהוא בעל הכחות כולם, הכל יכול וכוללם יחד, יהי שמו הגדול מבורך מן העולם ועד העולם.

¹ The verse itself reads *או יחזק במעוזי* and it's unclear to me if this is a printer's error or if Rav Kook was citing the verse from memory.

Rav Kook, Eyn Ayah to Tractate Berakhot, vol. 2, pp. 397-398, 9:361 [circa 1902]

Rabbi Elazar said in the name of Rabbi Haninah, sages increase peace in the world, as is written 'And all your children shall be students of God and great peace to your children' (Isaiah 54:13); do not read 'your children' (banayikh) but rather 'your builders' (bonyaikh) (BT Berakhot 64a)

Some err and think that world peace will only be built by a uniform tone of ideas and qualities. And thus when they see sages investigating in wisdom and in so doing multiplying views and opinions, they think that they are thereby sowing discord, the opposite of peace. And in truth this is not so, for true peace can only emerge through the full shape of multiplied peace, which includes all the sides and opinions contained within wisdom, as well as its becoming clear that each has a place, each according to its value, location and content. Indeed, as for matters which seem redundant or contradictory, when the true wisdom in all its dimensions is revealed all will see that only by virtue of the gathering of all the parts and all the particulars, and all the seemingly different opinions and divided subjects, precisely through them, there will emerge the light of truth and justice, and the knowledge of and reverence and love for God, and the light of the Torah of truth...peace is the unification of all opposites but there must first be opposites to work with and be united...Thus Peace is the name of the Holy Blessed One who is the master of all powers, forces, energies, *All-Capable and Collating Them Together* (Mahzor), may His great Name be blessed, forever and ever.

הראי"ה קוק, שמונה קבצים ג: א-ב [נכתב בסביבות תרע"ב-ג]², אורות, ע' ע-עב
שלשה כחות מתאבקים כעת במחננו. המלחמה ניכרת היא ביותר בארץ ישראל אבל פעולתם היא פעולה נמשכת מחיי האומה בכלל, ושרשיהם מחופשים מצד ההכרה החודרת במרחבי רוח האדם...הקודש, האומה והאנושיות, אלה הם שלשת התביעות העיקריות, שהחיים כולם, שלנו ושל כל אדם, של איזה צורה שהיא, מורכבים הם מהם...ההתמזגות המוכרחת של שלשת התביעות הגדולות הללו, מוכרחת היא לבא בכל קבוצה שיש לה תקוה של חיים עתידיים...הפיבוד יסודתו הוא בצדדים השליליים שכל כח רואה בחבירו...בכל כח בודד, ביחוד נפשי, מוכרחים צדדים שליליים להיות, בפרט בהתפשטותו היתרה על חשבונם של כחות אחרים. בזה אין להפליא בין הקודש ובין החול, הכל נכנס תחת קו המדה³ והכל צריך משקל, "אפילו רוח הקודש השורה על הנביאים במשקל הוא שורה"⁴....
שלשת הסיעות היותר רשמיות באומה הן, האחת, האורתודוקסית, כמו שרגילים לקראת, הנושאת את דגל הקודש...השניה היא הלאומיות החדשה...השלישית היא הליברלית...הדבר מובן, שבמצב בריא יש צורך בשלשת הכחות יחד. ותמיד צריכים אנו לשאוף לידי המצב הבריא הזה...להכיר בעין יפה כל אחד את התפקיד החיובי של חברו. וההכרה הזאת תהיה הולכת ומשתלמת, עד שלא די שיכיר כל אחד את הצד החיובי שיש בכל כח...אלא שעוד הלאה ילך, עד שגם את התוכן החיובי שיש בהצד השלילי שבכל כח וכח, על פי המדה הנכונה, גם כן יכיר לטוב, וידע שלטובתו של הכח המיוחד שהוא יותר נוטה אליו, צריך הוא להיות מושפע גם כן באיזה מדה מהכח השולל, שהכח האחר שולל את הכח החביב שלו, מפני

2 ע' אגרות הראי"ה ח"ב סי' תכז, ע' עז-פ

3 זוהר חדש נז ע"א: פרשת ואתחנן:

4 ויקרא רבה טו

שבשלילתו הוא מעמידו על מדתו הראויה לו, ומצילו מהגרעון של התוספת וההפרזה... מובן הדבר, שמה שהכנסנו את הקודש בשדרה של שלשת הכחות, שכל אחד צריך לצמצם את עצמו לפעמים כדי להניח מקום לחבירו, איננו מובן כי אם בצד הטכני והמעשי של הקודש, ובצדדים המחשביים וההרגשיים המתיחסים לו, אבל עצם הקודש העליון הרי הוא הנושא הכללי, שהצמצום הזה עצמו הרי הוא עבודתו, כמו כל העבודות הבאות לשכלול העולם והחיים בכל המובנים, שכלם ברכתם מקדש הם נושאים...

Rav Kook, *Shemonah Kevatzim*, 3:1 [written circa 1912-1913], *Orot*, pp. 70-72

Three forces are now wrestling within our camp. The war is felt more strongly in Eretz Yisrael but its effects derive from the life of the nation as a whole, and their roots are fixed in an awareness which penetrates the expanses of the human spirit... The sacred, the nation, humanity – these are the three central demands which all life, ours and that of every man in whatever form, are composed of... The necessary synthesis of these three great demands must take place in every group which hopes for a future life... Their alienation is rooted in the negative side which each sees in its fellow... in each individual power, especially of the soul, of necessity there are negative sides, especially when it expands to the detriment of the others. In this there is no distinction between sacred and mundane, all comes under the line of measure and all must be weighed “even the holy spirit which descended on the prophets, did so in measure...”

The three most noted parties in the nation are, first, the Orthodox, as they are generally called, which carries the banner of the sacred... the second is the new nationalism... the third is liberalism... It is well understood that a healthy situation all three are needed together. And we must always strive for this healthy situation... that each should generously appreciate the positive task of the other. And this awareness should proceed and perfect itself, to the point that not only does one recognize the positive side of each force... but proceed further to the point of recognizing the positive content of the bad side of each, he will also recognize as good, in proper measure, and know that for the benefit of the particular force towards which he himself inclines, he must be in some way influenced by the negative force of the other, as the other force denies the one dear to him, and thus by its negation puts him in its proper place, and saves him from the defects of overdoing and exaggeration... Of course, our listing the Sacred as one of the three, each of whom must at times contract itself for the sake of the other, is only as regards the technical and practical side of the Sacred, and the intellectual and emotional sides relating to it, but the very heavenly Sacred is the broad subject, which is effecting all this contraction, like all the works that seek to improve the world and life in all their meanings, which all bear their blessings from the Sacred...

III. FORGIVENESS – FOR ONESELF AND THE WORLD

הרב קוק, שמונה קבצים, ב:קנ (נכתב בערך 1912-1913)

האדם הכואב תמיד על עוונותיו ועוונות העולם, צריך הוא תמיד למחול ולסלוח לעצמו ולעולם כולו, ובזה הוא ממשיך סליחה ואור חסד על ההויה כולה, ומשמח את המקום ומשמח את הבריות. ובתחילה צריך למחול לעצמו, ואחר כך הוא ממשיך מחילה כללית על הכל, וכל הקרוב קרוב קודם, על ענפי שרשיו, מצד הנשמה, ועל משפחתו, אוהביו, אומתו. דורו, עולמו, וכל העולמים. ...ומתגלה כל הטוב הגנוז בכל, ובא לברכת אברהם, שאין דור שאין בו כמותו .

Rav Kook, Shemonah Kevatzim, 2:150

One who grieves constantly for his sins and the sins of the world, must constantly forgive and absolve himself and the whole world; and in so doing (he) draws forgiveness and a light of loving kindness onto all of being, and brings joy to God and to His creatures. And he must first forgive himself, and afterwards cast a broad forgiveness over all, the nearest to him first, on the branches of the roots of the soul, and on his family, his loved ones, his generation and his world, and all worlds...and thus is revealed all the good that is hidden away in everything, and he attains the blessing of Abraham, as there is no generation in which his likeness does not emerge.